

Ingyen víz vagy fenntartható öntözés? - A magyar megoldás szembemegy az EU-tagállamok gyakorlatával

A magyar kormány 2025-ben is átvállalja a gazdálkodók öntözővíz-használati díját, ezzel továbbra is díjmentesen biztosítja az öntözővizet a mezőgazdaság számára. A cél az öntözött területek növelése, a versenyképesség megőrzése – ám szakértők szerint ez az intézkedés hosszú távon fenntarthatatlan, és szembemegy az uniós vízpolitika alapelveivel.

Az öntözővízre elkülönített 10 milliárd forintos támogatás ugyan rövid távon enyhítheti a mezőgazdaság aszály miatti sérülékenységet, de egy fontos ösztönző – a víz árának megtapasztalása – tűnik el ezzel a rendszerből. A jelenlegi gyakorlat ellentétes az Európai Unió Víz Keretirányelvével (VKI), amely szerint a vízhasználat árpolitikájának a készletek hatékony felhasználására kellene ösztönöznie, a „használó fizet” elv alapján.

Azonban nem ez az első ilyen eset a hazai vízgazdálkodásban: 2014 óta többször is eltörölte vagy csökkentette a vízdíjat a magyar kormány – gazdasági és agrárszakmai indokokra hivatkozva. Az öntözött területek aránya azonban ennek ellenére is jellemzően stagnált. A 2022-es aszály ismét ráirányította a figyelmet arra, hogy az öntözés kulcsfontosságú lehet a klímaváltozásra való felkészülésben – de nem mindegy, milyen áron.

Európa máshogy csinálja - tagállami gyakorlatok

Európai összehasonlításban egyedülálló, hogy Magyarország teljes mértékben átvállalja a gazdák öntözővízköltségét. Bár más országokban is jelen van a támogatott árképzés, az öntözés jellemzően pénzbe kerül – és ezáltal ösztönöz a takarékosagra.

- **Németország** a vízszolgáltatás teljes költségét megfizetteti a felhasználókkal – ideértve a környezeti és erőforrásköltségeket is. A cél a pazarlás visszaszorítása, a természetes vizes élőhelyek védelme.
- **Ausztria** szigorún alkalmazza a „felhasználó fizet” elvét: a vízdíj fedezi a kitermelés és elosztás költségeit. A díj ösztönzi a takarékos vízhasználatot.
- **Szlovákiában** ugyan a vízdíj nagyon alacsony (0,001 EUR/m³), de létezik – bár csak nagy mennyiség felett kell fizetni.
- **Horvátország** szintén nem teszi ingyenessé a vizet, de erősen támogatja az öntözőrendszerek fejlesztését és a díjakat 50-100%-ban kompenzálja.
- **Romániában** a víz nem ingyenes, de az állam a fő infrastruktúra energiaigényét átvállalja, és uniós forrásokból magas támogatási intenzitással lehet beruházásokat megvalósítani.

A magyar árpolitika fenntarthatósági dilemmája

A magyar öntözési gyakorlat – bár rövid távon népszerű és politikailag támogatható – hosszú távon hátráltathatja a fenntartható vízgazdálkodást. A vízdíjmentesség megszünteti a takarékosagra ösztönző mechanizmusokat, miközben a rendszer nem differenciál kis és nagy gazdálkodók között – pedig a mezőgazdaság belső szerkezete rendkívül heterogén.

Ahogy **Szabó Péter klímapolitikai tanácsadó** fogalmaz: „egyértelmű támadási felület

az uniós irányelvben foglalt, a hatékonyságot ösztönző árpolitikától való eltérés, de egyelőre ennek még nem mutatkoznak közvetlen jogi következményei.”

Miközben az öntözés egyre fontosabb témává válik a klímaváltozás miatt, éppen most lenne szükség egy olyan vízgazdálkodási modellre, amely nemcsak mennyiségi, de minőségi célokat is szolgál: igazságosan osztja el a vizet, ösztönöz a takarékosagra, és segíti a természetes vizes élőhelyek megőrzését.

További információ: <https://masfelfok.hu/2025/08/07/ingyen-viz-ontozes/>

Sajtókapcsolat:

- Szabó Péter, klímapolitikai tanácsadó
- szp.0720@gmail.com

Eredeti tartalom: Másfelfok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/24643/ingyen-viz-vagy-fenntarthato-ontozes-a-magyar-megoldas-szembemegy-a-z-eu-tagallamok-gyakorlataval/>